

PARLEMENT & WETENSCHAP

Wetenschapstoets van voorgenomen beleid

Legenda: Voldoende Verdient aandacht Verbeterpunt

Nr.	Onderdeel	Oordeel	3.1 CW-informatie in het voorstel	Observaties en aanbevelingen wetenschappers
1.	Vindbaarheid In hoeverre is de benodigde 3.1 CW-informatie te vinden in het voorstel?			n.v.t.
2.	Doelen Welke beleidsdoelen worden nagestreefd met het voorstel?			
3.	Ingezette beleidsinstrumenten Welke beleidsinstrumenten worden ingezet om de beleidsdoelen te realiseren?			
4.	Doeltreffendheid Op welke wijze en in welke mate wordt verwacht dat het beleidsinstrumentarium gaat bijdragen aan de beoogde prestaties en effecten?			
5.	Doelmatigheid Waarom is het voorgestelde instrumentarium een doelmatige manier om de beoogde prestaties en effecten te bereiken?			
6.	Financiële gevolgen voor het Rijk Welke financiële gevolgen heeft het voorstel voor de rijksbegroting?			
7.	Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren en derden Welke financiële gevolgen heeft het voorstel voor maatschappelijke sectoren en derden (publiek/privaat)?			
8.	Evaluatieparagraaf: leren, bijsturen, verantwoorden Hoe wordt het voorstel gemonitord (doelmatigheid, doeltreffendheid) en ingezet voor leren, bijsturen en verantwoorden?			

- Is alle benodigde 3.1 CW-informatie (de antwoorden op de vragen 2 t/m 8) terug te vinden en helder verwoord? Een beleidsvoorstel dient een tabel ‘Beleidskeuzes uitgelegd’ te bevatten waarin op deze vragen wordt ingegaan.
- Is deze informatie onder herkenbare kopjes terug te vinden in de Memorie van Toelichting (in geval van een wetsvoorstel)?

- Welk maatschappelijk probleem of maatschappelijke opgave moet aangepakt worden?
- Welke doelen worden nagestreefd in termen van beoogde prestaties en effecten?
- Zijn de (tussen)doelen in termen van beoogde prestaties en effecten SMART geformuleerd?
- Zijn de doelen gekoppeld aan de aspecten van de [Monitor Brede Welvaart](#) van het CBS?

- Voorbeelden van beleidsinstrumenten zijn: financieel-economische instrumenten (bv. belastingen, leges, retributies, subsidies), communicatie- en informatie-instrumenten (onderzoek, evaluatie, database, website), juridische instrumenten (bv. vergunning, verbod, certificaat, convenant). Zie ook [kennisbank](#).
- Wordt de uitvoerbaarheid adequaat toegelicht?
- Worden er relevante ervaringen met deze aanpak/instrumenten genoemd?

- Welke afwegingen zijn gemaakt bij de keuze van de beleidsinstrumenten?
- Welke afwegingen zijn gemaakt ten aanzien van alternatieven?
- Is de bijdrage van elk instrument aan het doel genoemd?
- Is de onderliggende beleidstheorie (causale logica) beschreven? Zo ja: wat is deze?
- Hoe worden de instrumenten geacht bij te dragen aan het bereiken van het doel?
- Worden de verwachte maatschappelijke effecten duidelijk toegelicht?
- Welke afwegingen zijn gemaakt ten aanzien van neveneffecten (positief of negatief)?
- Zijn er belangrijke externe factoren beschreven die van invloed kunnen zijn op de realisatie van de maatschappelijke opgave?

- Zijn de (maatschappelijke) baten en kosten duidelijk? (algemeen en/of per beleidsinstrument)
- Wordt onderbouwd dat maximale baten worden bereikt tegen minimale kosten?
- Wordt rekening gehouden met eventuele (positieve of negatieve) neveneffecten?
- Is duidelijk welke aannames zijn gehanteerd die veronderstellen dat het gekozen instrumentarium voor het oplossen van het specifieke probleem doelmatig is?

- Hoeveel incidenteel en structureel rijksgeld is gemoeid met de invoering van dit voorstel?
- Zijn de ombuigingen en intensiveringen duidelijk?
- Zijn de uitvoeringskosten duidelijk?
- Zijn de financiële risico's en onzekerheden duidelijk?

- Wat zijn de kosten en baten van dit voorstel voor maatschappelijke sectoren en derden, incl. individuele burgers?
- Zijn de uitvoeringskosten duidelijk?
- Zijn de financiële risico's en onzekerheden, en hoe die zo goed mogelijk te ondervangen, duidelijk?

- Is er een uitgewerkte evaluatieparagraaf (inclusief indicatoren en onderbouwde methodiek)?
- Welk arrangement (ex ante, ex durante en ex post) wordt gekozen voor evaluatie?
- Welke methode, data, nulmeting, evaluatiemomenten zijn voorzien?
- Worden maatschappelijke sectoren en derden (werkveld) betrokken? Zo ja, in welke fase van de evaluatie?
- Wie gaat de evaluatie uitvoeren?
- Hoe wordt omgegaan met onzekerheden, leren en bijsturen (naast verantwoorden) op (neven)effecten en maatschappelijke opgave?

- Wat zou de maatschappelijke opgave moeten zijn volgens recente wetenschappelijke inzichten?
- In hoeverre zijn deze doelen logisch/realistisch?
- In hoeverre is het mogelijk om doelen concreter te maken? Hoe?
- Welke aanvullingen zijn wenselijk ten aanzien van te stellen (tussen)doelen?
- Zijn de doelen te koppelen aan de aspecten van de [Monitor Brede Welvaart](#) van het CBS? Zo ja, hoe?

- Zijn dit voor de hand liggende beleidsinstrumenten om in te zetten?
- Blijkt uit de literatuur dat deze instrumenten vaker (in combinatie) op dit beleidsterrein of voor dit type beleidsprobleem zijn ingezet?
- Zijn er inzichten uit wetenschappelijke bronnen wat betreft de uitvoerbaarheid?

- Hoe kan de beleidstheorie worden verfijnd op basis van wetenschappelijke inzichten?
- Is er wetenschappelijk of aan de praktijk ontleend bewijs dat de (combinatie van) instrumenten werken (werkt)?
- Welke andere externe factoren kunnen benoemd worden die van invloed zijn op de maatschappelijke opgave en de gestelde doelen? En wat kan worden gedaan om de belangrijkste risico's en onzekerheden te ondervangen?
- Welke neveneffecten zijn mogelijk relevant?

- Wat zijn de relevante (maatschappelijke) baten en kosten bij dit voorstel?
- Worden maximale baten bereikt tegen minimale kosten?
- Hoe realistisch zijn de gehanteerde aannames?
- Is er wetenschappelijk of aan de praktijk ontleend bewijs over de doelmatigheid van het instrument, in vergelijking met andere instrumenten die als reëel alternatief kunnen worden gezien?
- Lijkt het voorstel uitvoerbaar?

- Zijn de beschreven financiële gevolgen realistisch?
- Welke aanvullingen en suggesties zijn mogelijk bij de beschreven financiële gevolgen voor het Rijk?

- Zijn de beschreven financiële gevolgen realistisch?
- Welke aanvullingen en suggesties zijn mogelijk bij de beschreven financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren en derden?

- Welke verbeteringen kunnen worden aangebracht in de voorgestelde monitoring en evaluatie?
- Zijn er voorbeelden beschikbaar van evaluaties, bijvoorbeeld uit het buitenland, van een soortgelijk beleidsinstrumentarium?
- Hoe kan leren ('good practices') worden georganiseerd?